

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 17P/31/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2118205773
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Johana Máčajová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2018:2118205773.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava v konaní pred sudkyňou JUDr. Johanou Máčajovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého: E. T., W.. XX. XX. XXXX, umiestnený v Detskom domove Močenok, Komunita Kráľovnej pokoja, Sv. Gorazda 553/28, dieťa rodičov: matka N. Y., W.. XX. XX. XXXX, M. F. M., U. XXXX/XXC, M..Č.. F. X, M., a otec H. T., W.. XX. XX. XXXX, F. Š.Č., V. XXX, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, Jána Bottu 4, Trnava, o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje ústavnú starostlivosť nad maloletým E. T., W.. XX. XX. XXXX, s jeho umiestnením do Detského domova Močenok, Komunita Kráľovnej pokoja, Sv. Gorazda 553/28, od právoplatnosti rozsudku.

II. Matka je povinná prispievať na výživu maloletého E. sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku, vždy do 15.dňa v mesiaci vopred do Detského domova Močenok, Komunita Kráľovnej pokoja, Sv. Gorazda 553/28, v ktorom je maloletý umiestnený.

III. Otec je povinný prispievať na výživu maloletého E. sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku, vždy do 15.dňa v mesiaci vopred do Detského domova Močenok, Komunita Kráľovnej pokoja, Sv. Gorazda 553/28, v ktorom je maloletý umiestnený.

IV. Súd určuje matke maloletého lehotu 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku na úpravu rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohla osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 04. 07.2018 bol tunajšiemu súdu doručený návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava zo dňa 02. 07. 2018, ktorým navrhuje, aby súd neodkladným opatrením ponechal maloletého: E. T.Š. v Detskom domove Močenok, počnúc dňom 20. 08. 2018. Súčasne bol podaný podnet na začatie konania vo veci nariadenia ústavnej starostlivosti.

2. Návrh bol odôvodnený tým, že maloletý E. T. sa narodil zo vzťahu rodičov N. Y., W.. XX. XX. XXXX, M. F. M., U. XXXX/XXC, E. I. H. T., W.. XX. XX. XXXX, F. Š., V. XXX. E. má ešte dvoch súrodencov: U., W.. XX. XX. XXXX E. N., W.. XX. XX. XXXX T., ktorí v čase podania uvedeného návrhu boli umiestnení v Krízovom stredisku Trnava uznesením Okresného súdu Trnava sp.zn. 39P 14/2018 zo dňa 20.03.2018. Rozsudkom Okresného súdu Trnava sp.zn. 32P/75/2017 zo dňa 13.10.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp.zn. 11CoP 7/2018-73 zo dňa 31.1.2018. právoplatným dňa 19. 02.2018,

súd uložil výchovné opatrenie, ktorým sa maloletý E. dočasne odňal z osobnej starostlivosti rodičov a bol umiestnený do detského domova Močenok, Komunita Kráľovnej pokoja, Sv. Gorazda 553/28 (ďalej len „DeD“).

3. Dňa 16.11.2017 sa v detskom domove konala rodinná konferencia, kde bol matke vysvetlený postup ohľadne stretávania sa s maloletým E., nakoľko maloletý bol umiestnený u profesionálnej matky. Otec maloletého sa uvedenej konferencie nezúčastnil, údajne kvôli pracovným povinnostiam. Matka bola oboznámená, že všetko potrebné majú rodičia riešiť s detským domovom a rodičia budú pravidelne informovaní o zdravotnom stave maloletého. Vzhľadom na infekčné ochorenie matky (syfilis, hepatitída C) bola detským domovom požiadaná, aby doložila potvrdenie od lekára, že je zdravá a môže byť v osobnom kontakte s maloletým. Požadované potvrdenie priniesla dňa 04.12.2017. Od umiestnenia maloletého prejavovala matka nespokojnosť s postupmi a konaním detského domova, čo oznámila 02. 01. 2018 na OSPODaSK. Detský domov zaslal ÚPSVaR vyjadrenie, v ktorom poukazoval na nedostatočnú spoluprácu matky, ktorá podávala nepresné informácie, klamstvá, odvolávala sa neustále na úrady. Dňa 12.12.2017 a 09.01.2018 sa matka zúčastnila sedení na tunajšom RPPS ÚPSVaR, následne sama ukončila spoluprácu. Vyjadrila sa, že pre ňu je psychologické a sociálne poradenstvo stratou času. Ďalšia rodinná konferencia sa uskutočnila dňa 22. 01. 2018, kde si matka určila plán stretnutia s maloletým na každý pondelok v trvaní jednej hodiny. Uviedla, že chodí za deťmi do krízového strediska, so psychologičkou si nastavila plán ohľadom zlepšenia si rodičovských zručností. Otec sa stretnutia opäť nezúčastnil.

4. Dňa 30. 01. 2018 bolo vykonané šetrenie v domácnosti na adrese Š., V. XXX. Otec maloletého uviedol, že matka opustila spoločnú domácnosť dňa 30.12.2017, uviedol, že jeho matka detí neustále klame a zavádza, vedie pochybný život, je užívateľkou omamných látok, stýka sa s nevhodnými ľuďmi. Myslí si, že matka maloletého by mala pracovať v LIDLi, nevedel to však s istotou.

5. Dňa 06.02.2018 rodičia spoločne navštívili maloletého v zariadení, návšteva prebehla v poriadku. Počas návštevy bola matka viackrát usmernená personálom, čo dieťa nemôže. Od tohto obdobia začala matka rušiť termíny dohodnutých návštev maloletého v zariadení. Z krízového strediska sa dozvedeli, že odo dňa 15. 02. 2018 má matka začať pracovať v zahraničí.

6. Dňa 13. 03. 2018 sa na Okresnom súde Trnava konalo pojednávanie vo veci starostlivosti o maloletého E., kedy otec prejavil záujem o zverenie do jeho osobnej starostlivosti. Matka so zverením E. do starostlivosti otca nesúhlasila, súd návrh otca zamietol rozsudkom č.k. 14P 10/2017 zo dňa 13. 03. 2018. Po skončení pojednávania matka pracovníčke úradu uviedla, že pracuje v Čechách a má nového partnera, s ktorým plánuje budúcnosť. Tiež sa vyjadrila, že terajší partner je biologickým otcom maloletého E.. Koncom marca 2018 sa matka vrátila z Čiech na Slovensko. Od tohto obdobia nepravidelne navštevuje všetky maloleté deti, krízové stredisko uvádza, že matka s nimi nespupracuje podľa dohody. Nedodríava dohodnuté, je nepriateľská, hašterivá, vyvoláva konflikty. Posledná rodinná konferencia sa uskutočnila v detskom domove dňa 12.06.2018, matka bola po vstupe do miestnosti útočná, odmietla spolupracovať. Detský domov sa vyjadril, že odporúčajú ústavnú starostlivosť, nakoľko výchovné opatrenie si nesplnilo svoj účel. Otec uviedol, že si je vedomý, že nie je biologickým otcom maloletého E., a preto sa nebude na neho informovať.

7. ÚPSVaR navrhol, aby súd začal konanie vo veci nariadenia ústavnej starostlivosti nad maloletým, ktorá sa bude vykonávať v Detskom domove Močenok, Komunita Kráľovnej pokoja, Sv. Gorazda 553/28, pričom zároveň upozornil, že platnosť uloženého výchovného opatrenia nariadeného rozsudkom potvrdený Krajským súdom Trnava, právoplatným dňa 19. 02. 2018, končí dňa 19. 08. 2018, pričom rodičia si doposiaľ nevytvorili vhodné, stabilné rodinné a sociálne podmienky pre život maloletého v domácnosti, neupravili rodinné a sociálne pomery, matka sa nepodrobila psychologickému poradenstvu, často mení zamestnanie, nemá zabezpečené stabilné bývanie a nevytvorili mu stabilné prostredie, je v záujme maloletého, aby zotrval v detskom domove aj po dni 19. 08. 2018.

8. Uznesením Okresného súdu Trnava č.k. 17P 31/2018-14 zo dňa 12.07.2018 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým ponechal maloletého E. v Detskom domove Močenok, Komunita Kráľovnej pokoja, Sv. Gorazda 553/28, počnúc dňom 20. 08. 2018, uvedené neodkladné opatrenie trvá do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Súd zároveň vo výroku II. začal konanie vo veci nariadenia ústavnej starostlivosti.

9. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi obsiahnutými v spise, a to s návrhom ÚPSVaR, správami detského domova, správami ÚPSVaR o maloletom zo dňa 25.05.2018, 28.06.2018, 25.05.2018, 02.07.2018, zápisnica z prípadovej konferencie zo dňa 12.06.2018, uznesenie Okresného súdu Trnava č.k. 17P 31/2018-14 zo dňa 12.07.2018, odvolanie matky zo dňa 03.08.2018, rozhodnutie KS Trnava č.k. 24CoP 62/2018-25 zo dňa 25.09.2018 o odmietnutí odvolania, oznámenie Soc. poisťovne zo dňa 10.10.2018, správa DeD čl. 38, správa ÚPSVaR z 12.11.2018, rozsudok sp.zn. 39P/14/2018 zo dňa 10.10.2018, spis sp. zn. 39Pc/17/2018 o zapretie otcovstva voči maloletému, kópia dohody o vykonaní práce matky ako i s pripojeným spisom tunajšieho súdu sp. zn. 32P/75/2017, pričom zistil nasledovný skutkový stav:

10. Rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 32P/75/2017-41 zo dňa 13.10.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č.k. 11CoP 7/2018-73 zo dňa 31.1.2018 právoplatným dňa 19. 02.2018 tunajší súd maloletého E. dočasne odňal z osobnej starostlivosti rodičov a nariadil nad ním výchovné opatrenie, a to pobyť v Detskom domove Močenok, Komunita Kráľovnej pokoja, Sv. Gorazda 553/28, po dobu šiestich mesiacov s účinnosťou od právoplatnosti rozhodnutia. Uvedeným rozsudkom bolo zároveň uložené matke maloletého E., aby sa podrobila psychologicko- sociálnemu poradenstvu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny za účelom úpravy rodinných pomerov, a to predovšetkým osvojať si rodičovských kompetencií, obnovenia rodičovských zručností, na základe znaleckého posudku vypracovaného v uvedenom konaní, kde bolo okrem iného súdnym znalcom skonštatované, že aj jeho ďalší dvaja súrodenci, tak ako aj maloletý E. boli zanedbávaní. Súrodenci maloletého E. boli ponechaní v krízovom stredisku Trnava uznesením OS Trnava sp.zn. 39 P 14/2018 zo dňa 20.03.2018. Maloletých súrodencov matka navštevovala nepravidelne, pri stretnutiach bývala nepriateľská, hašterivá, vyvoláva konflikty, nespolupracovala podľa dohody. Rovnako tiež Detský domov Močenok uvádza, že pri návšteve si matka vždy nájde dôvod, ako ukončiť návštevu skôr, býva útočná, odmieta spolupracovať. Spolupráca matky na ÚPSVR bola ukončená zo strany matky, zúčastnila sa iba dvoch sedení, sama sa vyjadřila, že to je pre ňu strata času. Priebeh výchovného opatrenia zhodnotila psychologička referátu PPS so záverom, že neustálym vyjadrovaním nesúhlasu matky s výchovným opatrením, týmto dáva najavo nedostatočnú motiváciu k výsledku, ktorým je zabezpečenie plnohodnotnej a zdravej starostlivosti a plnenie vývinových potrieb detí. Charakterovo bola matka maloletých detí zhodnotená tak, že úplne nedozrela, jej materské cítenie je zrejme taktiež narušené. Neúčast' a predbežné prerušenie spolupráce pripisujú nedostatočnej motivácii matky a slabé uchopenie podstaty uloženia výchovného opatrenia. Na predchádzajúcich stretnutiach vyjadřovala matka nesúhlas s výchovným opatrením, motiváciou k plneniu si povinností bol návrat detí do domáceho prostredia. Nakoľko však vplyvom viacerých náročných životných situácií zrejme pani Y. úplne nedozrela, jej materské cítenie je taktiež narušené a motivácia k získaniu detí nebola jej vnútorná, ale prevzatá zvonka, externá motivácia pravdepodobne nie je dostatočná k tomu, aby dokázala zabezpečiť plnohodnotnú a zdravú starostlivosť na plnenie vývinových potrieb detí.

11. Nakoľko uložené výchovné opatrenie, ktorým bol maloletý E. umiestnený do Detského domova Močenok na dobu šiestich mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, t. j. do 19. 08. 2018, nespĺnilo svoj účel, neodkladným opatrením bol maloletý ponechaný v Detskom domove Pečeňady, počnúc dňom 20. 08. 2018, to do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti.

12. Zo správy Detského domova Močenok zo dňa 10. 10. 2018 vyplýva, že mal. E. je stále umiestnený v profesionálnej náhradnej rodine u p. V.W., kde je od umiestnenia v DeD Močenok. Je výborne adaptovaný, prijíma mlieko Nutrilon, avšak už iba ako doplnok bežnej stravy. Mal. E. zje všetko a v primeranom množstve - pečivo, mliečne výrobky, mäso, ovocie, zeleninu, detské výživy, apod. V rámci hrubej motoriky sa zlepšuje. Začal chodiť s oporou - za ruku s dospelým, pridrižiava sa nábytku. Pár krokov urobí aj samostatne, v tomto smere rýchlo napreduje. Pred samostatnou chôdzou uprednostňuje však pomoc v podobe opory. Dokáže si sám sadnúť a postaviť sa, preliezť jednoduchšie prekážky. Všetko chytá do rúk a skúma to, je veľmi zvedavý. V rámci komunikácie sa snaží napodobňovať zvuky, ktoré počuje, opakuje slabiky (tu-tu, ta-ta, bam-bam). Komunikuje svojou bábätkovskou rečou, občas samu podarí zopakovať, napr. teta. Je spoločenský a má veľmi rád spoločnosť dospelých aj detí. Na prihováranie reaguje úsmevom, naťahuje rúčky a snaží sa odpovedať. V noci spí pokojne, zriedka sa zobudí (na papanie, cumlík alebo pitie). Počas dňa spí 1-2x po cca hodine - záleží od zdravotného stavu a nálady. T.č. je zdravý. Trápi ho iba bežné sopľky a prechladnutia, najmä počas zhoršeného a sychravého počasia. Iné zdravotné problémy nemá. Navštevuje pediatra Y.. X. U. - Banská Bystrica. Na

poslednej prípadovej konferencii dňa 12.06.2018 sa pán T. - otec mal. E., vyjadril, že nie je biologickým otcom mal. dieťaťa a nemá záujem s ním naďalej udržiavať kontakt. Plánuje podstúpiť potrebné kroky, aby bol zbavený otcovstva k mal. E.. Matka p. N. Y. od poslednej prípadovej konferencie (12.06.2018) kontaktovala mal. dieťa telefonicky a osobne. Telefonicky v dňoch: 15.06., 18.06., 25.06., 26.06., 04.07., 09.07., 10.07., 16.07., 20.07., 25.07., 17.08., 21.08., 22.08., 24.08., 27.08., 20.09., 17.10., 25.10.2018. Väčšinou si počas telefonátov dohadovala stretnutie v DeD alebo sa informovala ohľadom mal. dieťaťa. Vždy jej boli poskytnuté komplexné informácie ohľadne aktuálneho vývinu a prežívania mal. dieťaťa. Pracovníci DeD jej prízvukovali potrebu častejšieho kontaktu s mal. E.. Návštevy v priestoroch DeD sa konali 4x - 18.06., 27.06., 23.07., 27.08.2018. Trvali 45-55 minút napriek odporúčaniam personálu DeD, že je to krátky čas na nadviazanie vzťahu a je potrebné s mal. dieťaťom tráviť dlhší čas, počas ktorého ho nakŕmi, uspí, prebalí, zahrajú sa. Pani Y. sa odvolávala na odvoz, odchody autobusov, povinnosti, apod. Mal. E. počas návštev plakal a nedal sa utíšiť, z čoho bola pani Y. nervózna. Snažila sa ho utíšiť, zobrala si ho na ruky, avšak nevedela docieľiť to, aby bolo mal. dieťa pokojné. Na poslednej návšteve sa stalo, že dieťa musela upokojovať psychologička DeD. Pani Y. taktiež vždy prišla zafajčená, na čo sme ju upozorňovali - negatívny faktor pri stretnutí mal. dieťaťa s ňou. Dňa 03.07.2018 si p. Y. nahlásila návštevu s mal. E., na ktorú sa nedostavila. Spolupráca s pani Y. je problematická a veľmi nepravidelná. Napríklad v mesiaci september DeD nekontaktovala vôbec a ani DeD sa nevedel skontaktovať s ňou, pretože si zmenila tel. číslo, o čom DeD neupovedomila - spoluprácu s ňou nebolo možné najmä v mesiacoch september a október uskutočniť. DeD musel kontaktovať jej starú matku, ktorá ju upozornila na potrebu kontaktovať DeD. Pracovníci DeD sa snažili s pani Y. spolupracovať a motivovať ju k vytváraniu vzťahu medzi mal. E. a ňou. Spolupráca s pani Y.V. je problematická, veľmi nepravidelná a miestami nerealizovateľná. Vzťah medzi matkou a mal. dieťaťom nie je vytvorený, nakoľko ich stretnutia sú nepravidelné, krátke a matka v rámci prístupu k mal. dieťaťu nie je dostatočne trezrlivá.

13. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava zo dňa 12. 11. 2018 vyplýva, že E. je od začiatku do zariadenia umiestnený v profesionálnej rodine u pani V. v Banskej Bystrici. Starší súrodenci maloletého E. boli umiestnení v Krízovom stredisku, Trnava a Rozsudkom Okresného súdu v Trnave č.k. 39P/14/2018 zo dňa 10.10.2018 boli zverení do osobnej starostlivosti otca H. T.. Po pojednávaní nás otec informoval, že si podal na OS v Trnave návrh na zapretie otcovstva k maloletému E., č.k. 39Pc/17/2018. V tejto veci zatiaľ nie je vytyčený termín pojednávania. Dňa 6.11.2018 ÚPSVaR navštívil domácnosť prastarých rodičov maloletého, kde sa v tom čase nachádzala aj matka. Uviedla, že v súčasnosti žije s nimi v spoločnej domácnosti na adrese M., F. X. Uvádzala, že s partnerom- údajným biologickým otcom E., M. Q. sa naďalej stretáva, ale v súčasnosti každý býva samostatne. Taktiež udáva, že otcom dieťaťa, ktoré momentálne čaká, je taktiež M. Q.. Vyjadrila sa, že pracuje brigádnicky v Trnave, ale kde nám uviesť nechcela a ani aký je jej mesačný príjem. Počas rozhovoru s matkou bola prítomná aj prastará matka, ktorá sa vyjadrila, že pokiaľ bude matka maloletého „poslúchať“ môže zostať bývať u nich. Napriek tomu, že matka prezentovala svoj záujem o maloletého E., počas celého rozhovoru bola komunikácia s ňou komplikovaná, na kladené otázky odpovedala neurčito, neuvádzala konkrétne informácie. Bola jej z našej strany opakovane ponúknutá možnosť navštevovania Referátu poradensko- psychologických služieb na tunajšom úrade, čo opätovne prezentovala ako stratu času. Podľa informácií Krízového strediska matka taktiež odmietla akúkoľvek spoluprácu s ich zariadením, vo veci maloletých detí U. E. N., kde s ňou chceli pracovať na nadobúdaní rodičovských zručností. Počas telefonického komunikácie so sociálnou pracovníčkou z DeD Močenok zo dňa 13.11.2018 vyplynulo, že matka naposledy maloletého navštívila v tomto dni. Svoje nekontaktovanie s detským domovom od 27.08.2018 zdôvodnila, že mala údajne zdravotné problémy, aké však neuviedla. Návšteva trvala asi 1,5 hodinu. Aktuálne nie je nikto z rodiny, komu by bolo možné maloletého zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti. Vzhľadom ku skutočnosti, že matka si dlhodobo neupravila rodinné a sociálne pomery, zvažujú zaradenie maloletého do zoznamu detí, ktorým treba sprostredkovať pestúnsku starostlivosť. Nakoľko matka nemá doposiaľ vytvorené vhodné, stabilné podmienky pre starostlivosť o maloletého, ÚPSVaR trvá na podanom návrhu na nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým E. T., W.. XX.XX.XXXX.

14. Z výsluchu navrhovateľa- zástupcu procesného opatrovníka vyplýva, že maloletý sa aktuálne nachádza v DeD Močenok, v profesionálnej rodine, kde je zastabilizovaný, prospieva. Procesný opatrovník uvádza, že spolupráca s matkou je komplikovaná, nedodriava návštevy, na ktorých sa dohodne, skoro dva mesiace sa odmlčala. Podľa DeD matka s maloletým ani nemajú medzi sebou vytvorený vzťah, v rodine maloletého nie je nikto, kto by zabezpečoval starostlivosť o neho. Matka nespocovala na nadobúdaní rodičovských zručností, čo mala ponúknuté aj v krízovom centre pri starších deťoch, ponuku odmietla, rovnako odmietla ponuku sedení na referáte PPS. Procesný

opatrovník má za to, že rovnako aj bývanie matky u starých rodičov nie je zastabilizované, ide o prichádzanie a odchádzanie, napriek tomu, že v čase šetrenia sa matka v dome práve nachádzala. V súčasnosti by matka nedokázala vytvoriť pre maloletého stabilné a bezpečné prostredie pre výchovu, a to aj z dôvodu, že čaká ďalšie dieťa a nemá príjem.

15. Matka na pojednávaní uviedla, že má prácu, pracuje brigádnicke, na základe dohody o vykonávaní práce - ide o upratovanie u zamestnávateľa FOR FINANCE s.r.o., má dohodnutú aj druhú prácu v trafike, alebo ako predavačka v Kauflande od 29.11.2018. Uviedla, že býva u starých rodičov, prespáva tam každodenne. So správou úradu práce nesúhlasí, tráviť čas u psychológa nemá pre ňu význam, radšej strávi čas s deťmi. Ohľadne skutočnosti, že nechodila za synom do DeD Močenok uvádza, že to nebolo dva mesiace, ale mesiac, a to z dôvodu jej zdravotných problémov, vedeli to aj na úrade, liečila sa na infekčnú chorobu syfilis. Matka si myslí, že jej vzťah k maloletému je dobrý, o dieťa sa vie postarať, nie je to jej prvé dieťa, čaká štvrté dieťa, dôvodom prečo boli jej prvé dve deti v krízovom centre je podľa nej skutočnosť, že otec detí mal problém s ňou, tvrdil, že fetuje, potom sa do toho zamontovala jej matka, ktorá tiež mala za to, že sa o deti nestará, že v noci nechodí domov, určite to tak nebolo, o deti sa starala. Myslí si, že deti boli pri poslednom rozhodnutí zverené otcovi, bolo nahraté, a to aj zo strany úradu práce, krízového centra, postupovali podľa toho, čo povedal p. T.. Naposledy bola v DeD asi dva týždne dozadu, chcela by chodiť aj každý druhý deň, neumožní jej to profesionálna matka, ktorá je s maloletým, ide o vzdialenosť cca 150 km pri Banskej Bystrici. Matka uvádza, že bola úrade práce, mala záujem, aby maloletého dali bližšie ku nej do Trnavy, aby bola s ním častejšie.

16. Z oznámenie Sociálnej poisťovne zo dňa 10.10.2018 vyplýva, že matka nie je evidovaná v registri poistencov SP, ani nie je poberateľkou žiadnych dávok sociálneho poistenia.

17. Z Rozsudku Okresného súdu v Trnave č.k. 39P/14/2018-48 zo dňa 10.10.2018 boli mal. deti U. E. N. T. (staršie deti rodičov) zverené do osobnej starostlivosti otca H. T., matke bola uložená povinnosť platiť výživné na každé z detí sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa podľa osobitného zákona s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku, vždy do 15.dňa v mesiaci k rukám otca.

18. Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 39Pc/17/2018 bolo zistené, že otec podal návrh na zapretie otcovstva, doposiaľ vo veci nebolo právoplatne rozhodnuté.

19. Podľa § 2 ods. 1 Zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 2 ods. 2 CMP na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

Podľa § 23 ods. 2 CMP, ak tento zákon neustanovuje inak, možno začať konanie aj bez návrhu. O začatí konania bez návrhu súd vydá uznesenie.

Podľa § 44 ods. 1 Zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

Podľa § 37 ods. 8 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“) súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

Podľa § 44 ods. 2 Zákona o rodine náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

Podľa § 44 ods. 3 Zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“), b) pestúnska starostlivosť a c) ústavná starostlivosť.

Podľa § 44 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

Podľa ustanovenia § 54 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

Podľa ustanovenia § 54 ods. 2 Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

- a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,
- b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,
- c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 neviedlo k náprave alebo
- d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

Podľa ustanovenia § 54 ods. 3 Zákona o rodine, za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Podľa ustanovenia § 54 ods. 4 Zákona o rodine, ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

Podľa ustanovenia § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaduje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

Podľa ustanovenia § 55 ods. 1 Zákona o rodine, súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

Podľa ustanovenia § 55 ods. 2 Zákona o rodine, ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konať o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo konanie o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti.

Podľa ustanovenia § 55 ods. 3 Zákona o rodine, súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

Podľa ustanovenia § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa ustanovenia § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa ustanovenia § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa ustanovenia § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

Podľa ustanovenia § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

20. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že v danom prípade je jednoznačne v záujme maloletého nariadenie ústavnej starostlivosti z dôvodu, že matka nemá doposiaľ vytvorené vhodné podmienky pre výkon osobnej starostlivosti o maloletého, výchova maloletého by tak v starostlivosti matky bola nateraz vážne ohrozená a iné vhodné opatrenie sa nepodarilo nájsť - dieťa nie je možné zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti ani pestúnskej starostlivosti. Matka navštevuje maloletého buď v sprievode svojho dedka alebo s pánom Q.-údajne biologický otec maloletého E.. Pán T., ktorý uznal otcovstvo k maloletému E., sa na maloletého zväčša informoval telefonicky, po tom, čo sa dozvedel o vzťahu matky s pánom Q. boli telefonáty sporadické, návštevy neboli zrealizované, avizoval podanie návrhu na zapretie otcovstva k maloletému. Návštevy matky sa podľa poslednej správy DeD konali len 4krát, trvali krátky čas, a to aj napriek odporúčaniu na trávenie s maloletým dlhší čas a nadviazanie bližšieho kontaktu s maloletým. Z uvedeného dôvodu doposiaľ medzi matkou a jej maloletým synom nie je v podstate vytvorený žiaden citový vzťah. Spoluprácu s ňou je problematická a náročná, rovnako náročná komunikácia bola s ňou aj v Krízovom centre, v ktorom boli umiestnené aj jej 2 staršie deti, kde vyvolávala konflikty, bola hašterivá, konfliktná.

21. V súčasnosti matka údajne pracuje na základe dohody o vykonaní práce, u zamestnávateľa For Finance, s.r.o., malo by ísť o upratovanie, v zmysle uvedenej dohody je odmena dojednaná vo výške 2,759,- Eur za hodinu, dohoda je uzatvorená na dobu určitú, do 31.01.2019, pričom ako matka uviedla, vo februári porodí svoje 4.dieťa. Príjem matka nevedela uviesť. Matka nemá vlastné bývanie, býva u svojich starých rodičov. Napriek skutočnosti, že matka maloletého, ktorý sa nachádza v starostlivosti profesionálnej rodiny, tohto sporadicky navštevuje, čím o neho prejavuje záujem, nateraz nevie a nie je schopná zabezpečiť náležitú starostlivosť o výchovu maloletého. Svoj účel nespĺnilo ani uložené výchovné opatrenie, ktorým bol maloletý E. umiestnený do Detského domova Močenok na dobu šiestich mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, t. j. do 19. 08. 2018, a následne neodkladným opatrením ponechaný v Detskom domove Močenok.

22. Vzhľadom na preukázané skutočnosti, keď matka maloletého si ani doposiaľ nevytvorila vhodné bytové či sociálne podmienky pre život maloletého, ani jeho ďalších dvoch súrodencov v jej domácnosti, nevytvorila deťom stabilné prostredie, jej záujem o maloletého nie je dostatočný, rovnako nespĺnilo účel ani psychologicko-sociálne poradenstvo, pričom ani otec či iné rodine blízke osoby alebo príbuzní neprejavili záujem prevziať starostlivosť o maloletého, a teda nie je možné zabezpečiť maloletému týmto spôsobom riadnu starostlivosť, nariadil súd nad maloletým ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v zariadení nahradzujúcom starostlivosť rodičov v Detskom domove Močenok, Komunita Kráľovnej pokoja, Sv. Gorazda 553/28, v ktorom zariadení sa maloletý aktuálne nachádza, a to na základe neodkladného opatrenia tunajšieho súdu. Nariadenie ústavnej starostlivosti je len dočasným opatrením v prípade, že rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť riadnu výchovu dieťaťa. Ak nastanú vhodné okolnosti a pominú dôvody pre ústavnú starostlivosť, môže súd tento druh náhradnej starostlivosti zrušiť.

23. O vyživovacej povinnosti rodičov súd rozhodol vo výrokoch II. a III. podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, keď uložil rodičom maloletého povinnosť prispievať na jeho výživu k rukám Detského domova Močenok počnúc právoplatnosťou rozsudku. Vyživovaciú povinnosť rodičov súd určil v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona, nakoľko matka má len príležitostný príjem z brigádnickej činnosti, pričom súd prihliadol aj na jej vysoké štádium tehotenstva, a teda jej príjmové možnosti sú výrazne obmedzené a zároveň má ešte dve vyživovacie povinnosti. Príjem otca súd nemal preukázaný, určil rovnako minimálne výživné, a to s prihliadnutím na skutočnosť, že prebieha konanie o zapretí otcovstva voči maloletému E., pričom sama matka uvádza, že pán T. nie je biologickým otcom maloletého E.. Uvedené výživné je minimálnou sumou, ktorou je povinný na dieťa prispievať každý rodič bez ohľadu na jeho majetkové pomery.

24. Nakoľko nariadenie ústavnej starostlivosti je odôvodnené potrebou úpravy pomerov zo strany matky, súd zároveň vo výroku IV. uložil matke maloletého lehotu 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku na úpravu rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohla osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Súd túto povinnosť uložil iba matke maloletého, nakoľko otec dieťaťa neprejavuje nateraz záujem o dieťa a navyše inicioval konanie o zapretie otcovstva voči maloletému, z uvedeného dôvodu by bolo uloženie tejto povinnosti voči otcovi neúčelné.

25. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

26. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd v zmysle § 52 CMP, keď vo výroku V. rozsudku rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanovení § 53 a nasl. CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 355 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.